

I. Informacije društva

1./ Sestanek društva v aprilu

Sestanek društva bo v petek, dne 14.4.1972. ob 17. uri.

Dnevni red:

a./ Zatiranje škodljivcev, nadaljevanje - pred. bo inž. Novak

b./ Nega sejančkov - predaval bo inž. Jerin

c./ Predvajanje raznih diapozitivov

d./ Razno

2. Izlet

Izlet bo 22.4.1972. Odhod bo predvidoma ob 7. uri iz Trga revolucije. Najprej se bomo ustavili v botaničnem vrtu v Sežani, nato pa bomo nadaljevali pot v vrtnarijo kaktej k tov. Grašiču v Sečo pri Portorožu.

Akontacija za avtobus je Din 40 in jo boste lahko vplačali na sestanku tov. Praprotniku. Lahko pa jo pošljete tudi na njegov naslov: Vransko 135, 63305 Vransko.

II. Gojitev kaktej in sukulentov v aprilu

Čas je, da prenesemo kakteje iz prezimovališča na prosto. Lahko jih damo v toplo gredo, če pa le te nimamo pa v kakšen zaveten prostor. Če je napovedana slana jih ponoči pokrijemo s časopisnim papirjem ali plastično folijo, da ne pozebejo. Podnevi ko pripeka sonce jih moramo zaščititi pred žarki z juto ali trstiko. V topli gredi premažemo stekla z apnom ali pa s posebno barvo. Najvažnejše je, da nam jih sonce ne opeče. Opečene kakteje dobe rjave lise in zgube pri tem na svoji lepoti. Rastline pogosteje zalivamo. Rebutcije so v polnem razcvetu. Vse ostale kakteje pa tudi že pripravljajo popke, seveda če nameravajo cveteti.

Turk M.

III. Priporočamo za zbirko

Mammillaria lanata je lahka za gojitev, zato jo priporočam tudi začetnikom. Je hitro rastna, izredno lepa in zelo cvetoča vrsta.

Rožnati cvetovi res niso posebno veliki, toda na belo volnatem telesu so močno poudarjeni. Aksile postanejo močno volnate šele tretje ali četrto leto. Telo je popolnoma prekrito s svetlimi bodicami in belo volno na aksilah, tako da samo telo pri odraslih rastlinah ni vidno. Iz semena se da prav lepo vzgojiti, dosti lažje kot večina drugih mamilarij.

Med redke vrste listnih mezembriantem spada *Cylindrophylum comptoni*. Ima do 10 cm dolge valju podobne liste, ki so temno zelene barve. Na soncu se konice listov rdeče obarvajo. Cvete rad toda šele poleti. Pozimi zahteva temperaturo nad 10 stopinj in zmerno vlago, da se ne izsuši.

IV. Zatiranje škodljivcev in bolezni na kaktejah - nadaljevanje

K o r e n i n s k e u š i so mnogo nevarnejše že zato, ker jih ne vidimo. Ko opazimo, da rastline dobro ne uspevajo, čeprav so vsi pogoji za dobro rast, je že skoraj sigurno, da so se razmnožile te uši. Znano je, da te uši ne napadajo vseh kaktej enako. Na koreninah opazimo 2 do 3 mm velike bele uši, zemlja okoli njih je preprejena z belimi nitmi tako, da na prvi pogled izgleda kot plesen. Samo mehanično čiščenje ni sigurno, ker smo lahko spregledali kakšno jajčece. Tudi pri teh ušeh pomagajo le kontaktni strupi, s katerimi moramo prepojit zemljo v lončku, najbolje 3x, z vmesnimi enotedenskimi prekinitvami.

Š č i t n e u š i so sorodne volnatim, vendar niso tako pogoste. Dobimo jih predvsem na opuncijah, cereusih, ehinopsih in agavah. V mladosti se te uši prosto gibljejo, ko odrastejo pa se prekrijejo z 1 do 2 mm velikim ščitom. Pod ščitom odlože tudi jajčeca. Mlade živalice zlezejo izpod ščita in se razpršijo po vsej rastlini. Uničimo jih tako, da mehanično odstranimo ščit in jih nato pošpricamo. Škropljenje ponovimo čez 8 dni.

V. Setev kaktej

Članek je skrajšan prevod Maxa Schleipferja, znanega lastnika vrtnarije kaktej v Neusassu, v ZR Nemčiji. Članek je izšel v marcu 1972 v reviji KUAS. Članek navaja nekatere zanimivosti o sejanju kaktej, ki marsikomu niso bile znane.

Toda pustimo, da spregovori avtor sam:

Za setev kaktej je važen pravilen čas, zato ne moremo reči, kateri mesec je idealen. Po naših izkustvih je najbolje, da sejemo na začetku ali vsaj v dobi rasti, ki je značilna za določeno vrsto. Primer: mamilarije pričnejo rasti v aprilu ali maju in prenehajo z rastjo v oktobru. Idealni čas za setev je torej pomlad, jesen za setev mamilarij ni primerna. Lithopse in Parodije sejem rad v septembru ali v zgodnji zimi, deloma so to rastline, ki rastejo ko je pri nas zima, zato se lahko "spečejo na močnem pomladanskem soncu", razen tega pri preveliki toploti prenehajo rasti, če jih torej sejem v jeseni, so do pomladi že dovolj močne.

Zimsko setev priporočamo le v rastlinjakih ali sejalnih zabojkah z električnim gretjem in termostatom. Kakteje so potrpežljive in žilave rastline, zato uspevajo v raznih substratih. Sam sem vedno le za naravne načine. Za sejanje vzamem običajno zemljo za kakteje, le da ji primešam ca. 1/2 volumskih delov perlita. Za manjše količine sejem v posode iz plastike. Tako kot posoda mora biti zemlja sterilna, to je parjena ali kemično razkužena. V zabojo 30 × 50 cm posejem približno 2000 semen. Semena lahko pritisnem s škatlico od vžigalic. Setev prekrijem s tanko plastjo perlita, tako da se skozi perlit še nekoliko vidi zemlja. Ko so sejančki že zunaj, ta perlit enostavno odpihnem, to se zgodi že čez nekaj dni ali tednov, pri nekaterih redkih vrstah šele drugo leto. Temperatura naj bo 25 do 30 stopinj, lega naj bo sončna, le pri močnem soncu prekrijem z belim papirjem. Pri gnitju ali plesni potresem z ortocidom v prahu ne z raztopino. Razkuževanje semen ne priporočam.

Prevedel: inž. E. Novak

VI. Kako sem začel zbirati kakteje

Že od nekdaj so me kakteje privlačevale. Po drugi svetovni vojni pa so postale nekako bi rekli moda. Če pogledamo danes okna in balkone naših stanovanj, jih zasledimo skoraj povsod okrašene

s kaktaji. Vzrok temu je, da se življenski prostor omejuje le na stanovanja. Nekdaj so bili okoli stanovanjskih hiš lepi vrtovi, teh pa danes ni več, kajti vsakdo stremi za tem da si ustvari lasten dom. Tako so od okrasnih rastlin našle kakteje svojo privlačnost in popularnost, kajti zahtevajo le majhen življenski prostor. Poleg tega so pa še skromne v svoji negi in to tempu današnjega časa odgovarja. Marsikdo se je iz tega razloga odločil za zbiranje kaktaj. Tako sem nekako pred 10 leti tudi sam začel zbirati kakteje. V začetku dokaj skromno, saj o kaktajah, kar se tiče imen sploh nič nisem vedel. Kljub temu pa lahko rečem, da sem izbiral takole. Najbolj sem posvetil pozornost zunanjemu izgledu samih rastlin, to je barvi in dolžini bodic, ter v slučaju, da je nanaslo tako tudi cvetju. Kasneje sem si nabavil strokovno literaturo in na ta način spoznal kakteje tudi poimensko, njih domovino in pa kako se kakteje pravilno neguje.

Danes, ko o kaktajah že precej vem, sem prišel že do lepe zbirke. Največ izkušenj in strokovnosti sem si pridobil na rednih sestankih DPK. Tak ali podoben način bi priporočil vsakemu začetniku pri zbiranju kaktaj.

Glasilo "Kakteje in sukulente" : lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktaj SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva. Dopise in vprašanja pošljite na naslov odgovornega urednika. Rokopisov ne vračamo. Odgovorni urednik: Novak Engelbert, dipl.ing., Rožna ulica 23
61000 Ljubljana